

1

TRIMESTRE

CULTURA I VALORS ÈTICS

1r ESO

IES JOAN RAMON BENAPRÈS

PEL·LÍCULA:

“BILLY ELIOT”

NOM:

INTRODUCCIÓ

Objectiu

L'assignatura vol donar-te eines per ajudar-te a pensar de manera autònoma i a plantejar-te qüestions ètiques importants per qualsevol ciutadà del segle XXI. En concret vol ajudar-te a valorar els teus pensaments, escoltar les opinions dels altres i mostrar-te la importància dels valors democràtics i de la participació ciutadana.

Conceptes bàsics

Amistat, conflicte, consciència social, cooperació, democràcia, dignitat, discriminació, drets humans, estereotips, ètica, felicitat, identitat, igualtat, justícia, llibertat, marginació, participació ciutadana, pensament crític, persona, prejudici, respecte, ser diferent, valors...

Metodologia

Cada trimestre es parteix de una pel·lícula per introduir els conceptes. Es realitzen activitats individuals i en petit grup i es discuteixen a la classe formant una rotllana.

Avaluació

La nota ve donada per la participació activa a la classe i per la realització del dossier de treball. També podreu fer un treball individual o de grup sobre els temes tractats durant el trimestre.

LES NORMES DE LA CLASSE D'ÈTICA:

Pensem entre tots 3 o 4 normes bàsiques per la classe de “Cultura i valors ètics”

1.

2.

3.

4.

qui som?

Escriu el nom de una persona de la classe per cada frase. No poden repetir-se les persones ni pots posar el teu nom. Esperem per fer-ho tothom a l'hora.

- 1.- Una persona amb qui no hagi parlat mai:
- 2.- Una persona que toqui un instrument:.....
- 3.- Una persona que faci anys els mateix mes que jo:
- 4.- Una persona que hagi dit una mentida fa poc:
- 5.- Una persona que tingui el mateix color d'ulls que:
- 6.- Una persona que sigui feliç:
- 7.- Una persona que parli 3 o més idiomes:
- 8.- Una persona que es consideri responsable:
- 9.- Una persona a qui l'agrada aprendre coses noves
- 10.- Una persona que sigui igual d'alta que jo.....

Pensa i escriu com et definiries si fossis el següent:

Si fossis un heroi series.....

Si fossis una defecte series.....

Si fossis una virtud series.....

Es possible conèixer els altres per la seva descripció? Prove'm-ho intercanviant els dossier i llegint en veu alta les característiques.

BILLY ELLIOT

Informacions sobre la pel·lícula

Direcció.....Stephen Daldry

Guió..... Lee Hall

Actors i actrius:

Billy Elliot..... Jamie Bell

Mrs. Wilkinson..... Julie Walters

Debbie Wilkinson..... Nicola Blackwell

Michael..... Stuart Wells

Pare de Billy.....Gary Lewis III

Tony, germà de Billy Jamie Draven

Àvia.....Jean Heywood

País i any: Anglaterra, 2000

Durada: 112 minuts

Qualificació: Apta per a tots els públics

Escenes del DVD

- 1.Un desastre amb els guants
- 2.La classe de ballet
- 3.Ser ballarí
- 4.El pare se n'assabenta
- 5.La proposta de la Sra. Wilkison
- 6.Classes particulars
- 7.Una història de fantasmes
- 8.En Tony és arrestat
9. Una oportunitat per a ballar
11. Nadal
10. Un ball de desafiament
11. La decisió del pare
12. L'audició
13. L'entrevista
14. La carta
15. La gran nit de Billy
16. Títols finals

Resum

Billy, un nen d'onze anys, orfe de mare, que viu en un poble miner del nord d'Anglaterra, al comtat de Durham, contradiu les expectatives familiars en preferir la dansa a la boxa. El context polític i social són les vagues obreres que es van produir l'any 1984.

El pare i el germà de Billy són miners que estan en vaga com a conseqüència de la política conservadora que es duia a terme en els anys en què Margaret Thatcher era primera ministra. La duresa de la vaga indefinida i les accions reivindicatives que provoquen els enfrontaments entre miners i policies són el rerefons del film.

©Irene de Puig - 2006 2

Cinema i Drets dels Infants Billy Elliot

En aquest marc es descriu la lluita personal de Billy contra els prejudicis sexistes – el ballet és cosa de dones o d'homosexuals-, per fer valer els seus drets en un ambient contrari.

Sobre la música

En aquest film es conjuguen dos tipus de músiques molt diverses, la clàssica, com correspon a un assumpte sobre ballet clàssic, i música moderna, ja que l'ambientació a l'Anglaterra dels anys 90 així ho exigeix.

La pel·lícula comença amb una peça de T-Rex –Electric Warrior- i va alternant estones de clàssic amb glam britànic, tendència musical que jugava amb la provocació i l'ambigüitat sexual. Representant il·lustre d'aquesta tendència fou David Bowie.

El llac dels cignes és la peça estel·lar de la música clàssica de la pel·lícula, no sols perquè la professora explica l'argument a Billy, ans també perquè ell debuta com a ballarí amb aquesta obra per a ballet de Txaiovski i argument de Vladimir Beghitxev i Vasili Geltzer. L'argument del llibret de El llac dels cignes explica que el jove príncep Sigfrid ha d'escollir una dona entre les joves que acudeixen al palau reial per participar en un gran ball. Però el príncep està enamorat d'una noia, Odette, que té aparença de cigne perquè un bruixot malvat del seu reialme l'ha encantat. Per viure eternament amb la seva estimada, Sigfrid sacrifica la seva vida i mor al costat d'Odette per trencar el malefici que pesa damunt d'ella.

Visualització

-Presentació 1-6 fins a 0:34:20 34'
-Assaigs 7 0:36:47 – 0:41:40 5'
-Conversa familiar 10 0:55:50 – 1:01:15 6'
-El pare se'n fa càrrec 13 1:08:43 - 1:09:40 1'
-La prova 14 1:17:15
-Pregunta clau 1:25:20 (seguit)
-La carta 16 1:27: fins al final 23'
Total aprox. 72'

Activitats prèvies

1. BALLAR ES COSA DE DONES?

1.T'agrada ballar? Balles? Quant? Quin tipus de Música?

2.Has vist alguna vegada un espectacle de ballet clàssic?

3.Creus que el ballet és només cosa de noies?

4.Creus que hi ha activitats o professions que són exclusives dels nois o de les noies? Quines? Per què?

5.Creus que les noies o els nois estem predeterminats biològicament a fer algunes activitats o és cultural

6.Saps si hi ha coses que avui fan les noies que abans no feien?

7. Hi ha coses que avui fan els nois que abans no feien?

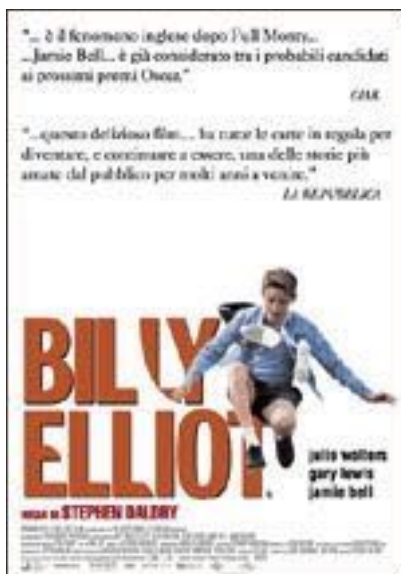
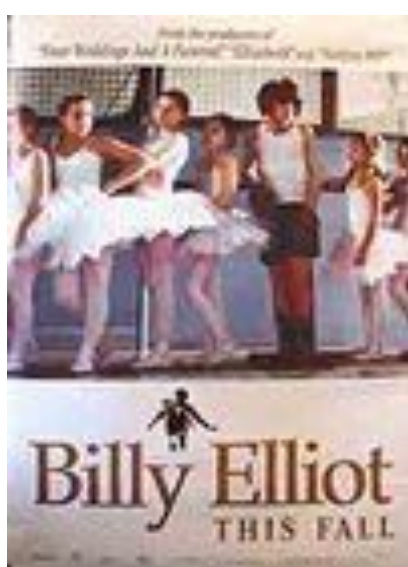
8. Perquè creus que s'han donat aquests canvis?

2. Sobre el títol i la caràtula

1. En anglès la pel·lícula es diu Billy Elliot i en castellà la van subtítular: Quiero bailar. De què creus que anirà la pel·lícula? per què

2. LA CARÀTULA I ELS PÒSTERS

Mira aquests tres pòsters de la pel·lícula i digues de què pot anar la pel·lícula i què és el que t'ho fa pensar.

3. PISTES PER VEURE LA HISTÒRIA

Fixa't en aquests aspectes que hauràs de respondre després. Acabat el visionat examinem les respostes i ens autocorregim.

- 1.Quan passa l'acció? (Estar molt atents a l'inici de la pel·lícula)
- 2.Quants anys té Billy ?
- 3.Qui viu a casa de Billy?
- 4.Quants anys té el seu germà aproximadament?
- 5.De què treballen el pare i el germà de Billy?
- 6.Nom del germà de Billy
- 7.Cognom de la professora de Ballet
- 8.Com es deia la mare de Billy?
- 9.Quan temps fa que va morir la mare de Billy?
- 10.Com descriuries les relacions entre els distints membres de la família?
- 11.L'àvia és la mare del pare o de la mare?
- 12.Què diu el cartell de la vaga de miners?

Activitats posteriors al visionat

4. ENTENENT LA HISTÒRIA

- 1.Com definiries la situació familiar sentimentalment i econòmica que es planteja a la pel·lícula?
- 2.Què significa "esquirol"?
- 3.De quin nom és diminutiu 'Billy'?
- 4.Quins són els arguments pels quals el pare prohibeix a Billy de fer ballet?
- 5.Quins són els arguments que explica el germà en la conversa amb la Sra. Wilkinson?
- 6.Per què creus que canvia d'opinió el pare?
7. Sense l'ajut de la Sra. Wilkinson, Billy hagués pogut arribar a ser un ballarí?
- 8.A quina institució fa Billy la prova de ballet?
- 9.A quina ciutat és aquesta institució?
10. Com respon Billy a la pregunta: "què sents quan balles?" que li fa una professora del jurat?

5. EL TEMPS I L'ESPAI

1. Buscar en un atlas on cau Durham, Coafield, North East, d'Anglaterra. Quines ciutats tenen més aprop?

2. Quant temps es tarda per anar a Londres en autobús? I amb tren?

3. Lloc on passa?

4. La majoria de les escenes transcorren en:

- Una gran ciutat
- Un barri aristocràtic
- Un poble de pagès
- Un barri obrer
-

5. Quins moments de l'acció transcorren a:

-l'escola

-casa

-pati de casa

-gimnàs

-club de boxa -.....

6. ELS PERSONATGES

Amb poques paraules descriu com t'han semblat els principals personatges. Pots servir-te de l'Ajuda però també podeu usar un vocabulari propi.

Trets físics

Algunes observacions que es poden fer

-Aspecte físic general: alt, prim, ros, fort, dèbil, atlètic, escanyolit, etc.

-Com es mou: elegant, nerviós, insegur, tranquil, harmònic, desgarbat, etc.

Trets de comportament

Buscar entre aquests adjectius algun que vagi bé per a usar en la descripció dels personatges

Bondadós Calmat Tolerant Pacient Delicat Perseverant Solidari Ordenat Voluntariós Amical

Generós Indiferent Impacient Sincer Amable Humil Obedient Colèric Respectuós Apassionat

	Aspecte físic	Comportament
Billy		
Tony		
Pare		
Mr. Wilkinson		
Debbie		

7. EMOCIONS DEL PERSONATGES

1. Pots detectar algun moment del film on sigui molt explícita alguna de les següents emocions per part d'algun dels personatges principals? Quin i quines emocions?

Exemple: Ira Tristesa Temor Plaer Amor Sorpresa Disgust Vergonya

2. Com se sent Billy....

... Quan l'àvia s'escapa de casa

... Quan fa boxa

.... Quan el seu pare li prohibeix ballar . Quan la professora li exigeix més

... Davant del tribunal

Exemples: Bloqueig, no es concentra Nerviós, gesticula i crida Enfadat, insultant, Respiració agitada, contingut neguit, necessita esplaïar-se

3. A quin moment del film pertany aquesta imatge i quina significació té en el context de la pel·lícula? Quin és l'estat d'ànim del protagonista?, Quines expectatives té?

8. COM ET SENTIS TU

1. Com et sents...

-Davant d'un examen o prova

-Quan has de parlar en públic

-Quan tens un fracàs

-Quan tens massa feina

-Quan a casa em renyen

-Quan algun amic em falla

-Si algú m'insulta

-Quan no m'agrada la roba que porto

-Quan tinc una gran alegria

-Quan no em surto amb la meua

-Quan algú em fastigueja

Exemples. relaxat, nerviós (crido i insulto, em bloquejo, em poso molt nerviós/a m'evadeixo, m'irrito i callo, Penso en una altra cosa, em poso a fer alguna cosa, miro d'asserenar-me

2. Creus que hi ha formes de reaccionar més positives i eficaces que altres?

9. FUNCIO DELS PERSONATGES

1. Treuries algun personatge? Per què?

2. Quin personatge afegiries?

3. Afegir-t'hi tu fent un paper.

4. Què sabem de la mare? Diries que és un personatge encara que no hi figuri?

5. Amb quin dels personatges viuries i amb quin no i per què?

10. OPINIÓ SOBRE EL FILM

1. Creus que la pel·lícula és optimista? Per què?

2- Com qualificaries la pel·lícula? Realista, Suggestiu, Interessant, Recomanable, Bona Pamfletària, Irritant, Reivindicativa, Cursi, Exemplificadora, Avorrida, Espantosa, Dolenta Per què?

11. LA PEL·LÍCULA I ELS DRETS DELS INFANTS

La Declaració dels Drets de l'Infant aprovada el 20 de novembre de 1959 manera unànime per tots els 78 Estats membres que componien llavors l'Organització de Nacions Unides. Aquesta declaració reconeix al nen i la nena com «ésser humà capaç de desenvolupar-se física, mental, social, moral i espiritualment amb llibertat i dignitat». Té l'objectiu d'orientar els països en què es compleixin els seus drets. La Convenció funciona com una guia per als Estats, les famílies i tots els altres adults que els envolten. D'alguna manera, serveix per comprometre els països en la promoció dels seus drets, identificant aquells en què cal posar especial atenció per després treballar i millorar. EL SEU PRIMER PRINCIPÍ DIU

Principi 1: L'infant ha de gaudir de tots els drets enunciats en aquesta Declaració. Aquests drets han de ser reconeguts a tots els infants sense excepció de cap mena o **discriminació** per motius de raça, de color, **de sexe**, de llengua, de religió, d'opinió política o d'altra índole, d'origen nacional o social, posició econòmica, de naixement o de qualsevol altra condició, ja sigui de l'infant mateix o de la seva família.

1. Després de la lectura de l'article primer de la declaració, quin aspecte diries que il·lustra la pel·lícula i per què?

2. La pel·lícula exemplifica algun tipus de discriminació? Quin tipus?

3. "Els nens han de boxejar, lluitar i no pas fer ballet" diu el pare a Billy. Això és un prejudici? Què significa?

4. "Deixa de queixar-te com una dona" li diu el fill gran al pare. Això és un altre prejudici?

5. El cap del tribunal de l'escola de ballet diu al pare de Billy: "Cap nen no pot triomfar sense el recolzament incondicional de la seva família". Creus que és així a la pel·lícula? i a la vida real?

14. TENIR DRETA LA NO DISCRIMINACIÓ PER SEXE. ES EL MATEIX GÈNERE QUE SEXE?

Parlem de sexe quan fem la descripció biològica de les diferències físiques i fisiològiques entre homes i dones. Per gènere entendrem allò que cada societat tendeix a atribuir a cada un dels sexes, allò que, com a construcció social, es considera propi d'un comportament masculí o femení.

Sovint ens arriben missatges recordant-nos quins són els comportaments, sentiments, afeccions, motivacions, etc. que s'esperen de cada persona en funció del seu sexe. Posem alguns exemples:

- "Els nens no ploren"

- "Totes les dones són presumides"

- "Els homes han de ser valents"

- "Els homes són més actius i dominants que les dones" - "és una noia molt femenina"

- "És presumit com una noia"

1. Que en penses d'aquests missatges?

15. FEM TEATRE

Partim d'una situació imaginària i en grups de 4 o 5 estudiants l'han de desenvolupar dramàticament, ja sigui amb mímica, amb veu, fent un petit guió, improvisant, etc. Es poden usar elements auxiliars, per exemple disfresses improvisades, pintures facials, màscares, etc. En definitiva han de vivificar la història i fer-la creïble. Els estudiants poden tenir en compte circumstàncies diferents: la mare treballa fora de casa, el pare col·labora o no a les tasques domèstiques, etc.

SITUACIÓ: La meua família és una família com moltes altres. Convivim el pare, la mare, l'àvia, el meu germà Eloi i jo. L'Eloi és el gran i no fa mai res de casa. Quan arriba de l'institut s'estira al llit, escolta música o toca la guitarra. Jo, la Gemma, quan arribo de l'escola, he d'ajudar a la mare, que si fer els llits, que si pelar patates, baixar les escombraries, que si cuidar l'àvia.

Una vegada cada grup ha representat la història, ens preguntem quina ha estat la posada en escena més versemblant, més enriquidora, més realista, més imaginativa, etc. I ens demanem com es pot resoldre el cas que plantegem. Ens posem a imaginar solucions i ens proposem de trobar-hi alternatives.

16. QUÈ ÉS POT FER PERQUÈ NO HI HAGI DISCRIMINACIÓ DE GÈNERE?

1. Què hi poden fer les famílies?

2. Què hi pot fer l'escola?

3. Què hi poden fer els mitjans de comunicació? Què hi pot fer la societat?

4. Què hi pots fer tu?

AVALUACIÓ

Després de veure el film, de les converses que hem tingut, dels exercicis que hem fet, ha canviat alguna cosa en el meu pensament o en els meus sentiments?

TREBALL FINAL: Com resumiries el que hem parlat aquest trimestre?
(EN GRUP O INDIVIDUAL)

PROPOSTES.

Tria una d'aquestes propostes o proposa tu una nova:

- a) Busca una imatge en una revista i pega-la, fent un comentari sobre la relació que té amb el que hem fet a classe.
- b) Escriu un poema sobre el que hem fet a classe.
- c) Tria una cançó que t'agradi i canvia la lletra de la cançó perquè parli sobre el que hem fet a classe.
- d) Escriu una reflexió personal sobre algun dels temes que hem fet a classe.
- e) Escriu una història curta sobre els temes que hem fet a classe.
- f)....

CULTURA I VALORS ÈTICS. AVALUACIÓ

ALUMNE.....GRUP.....

1r ESO	valor			trimestre		
aspecte	1	2	3	1r	2n	3r
treball i actitud						
dossier	poques activitats realitzades	quasi totes les activitats realitzades o totes però sense bona presentació	totes les activitats realitzades i amb bona presentació			
actitud a classe	quasi sempre li costa molt seguir les normes	no sempre segueix les normes	normalment segueix les normes			
competències bàsiques						
Detectar aspectes ètics d'una situació donada (C4)	Detecta alguna vegada aspectes ètics d'una situació	Detecta sovint aspectes ètics d'una situació	Detecta molt sovint aspectes ètics d'una situació			
Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences. (C5)	Identifica com a diferents les altres persones, cultures, opcions i creences.	Mostra normalment actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.	Mostra sempre actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.			
Fer intervencions pertinents a la qüestió sobre la qual es dialoga (C6)	Fa intervencions alguna vegada sobre la qüestió sobre la qual es dialoga	Sovint fa intervencions pertinents a la qüestió sobre la qual es dialoga	Molt sovint fa intervencions pertinents a la qüestió sobre la qual es dialoga			
Tenir disposició col·laboradora per treballar en grup a l'aula (C10)	Té poca disposició col·laboradora per treballar en grup a l'aula	Té disposició col·laboradora per treballar en grup a l'aula	Té molta disposició col·laboradora per treballar en grup a l'aula			
total						
qualificació						
menys de 6	Assoliment insuficient	entre 11 i 14	Assoliment notable (AN)			
entre 6 i 10	Assoliment suficient (AS)	entre 15 i 18	Assoliment excel·lent (AE)			